

dende. Hvis brugeren ikke ønsker at betale vederlaget, kan betalingen udskydes i lang tid, fx ved at udnytte alle muligheder for at rejse indsigelse mod kravets berettigelse, beregningsformen osv.

Twister om vederlagets størrelse kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet. En afgørelse fra nævnet kan imidlertid ikke umiddelbart anvendes som grundlag for en tvangsmæssig inddrivelse af vederlaget. En sådan inddrivelse forudsætter, at der er afsagt dom om vederlagskravets eksistens og størrelse. Når nævnets afgørelse foreligger, kan rettighedshaveren derfor være nødsaget til at anlægge en inkassosag, førend inddrivelsen kan påbegyndes. Undlader brugeren at betale vederlag, som følger af dommen i en inkassosag, må fuldbyrdelsen ske gennem en udlægsforretning og tvangsrealisering af skyldnernes aktiver. I praksis sker det ofte, at man må opgive retsforfølgning, fordi den økonomiske risiko for rekvirenten ikke står mål med fordringens størrelse.

Ophavsretsudvalget foreslår derfor, at der indføres en adgang for rettighedshaverne til under visse omstændigheder at nedlægge forbud mod en fortsat værksudnyttelse. Udvalgets forslag omfatter alle tilfælde, hvor der efter loven er givet en tvangslicensordning.

Udvalgets forslag har under høringen fået tilslutning fra Copy-Dan, Gramex og Advokatrådet. Gramex og Advokatrådet samt IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark finder endvidere, at fortsat værksudnyttelse uden betaling burde kunne forbydes af fagedretten på begæring af rettighedshaveren uden sædvanligt eksekutionsgrundlag.

Kulturministeriet kan principielt tilslutte sig Ophavsretsudvalgets synspunkter, herunder at tvangslicensen alene bør kunne ændres til en eneret ved dom. Lovens tvangslicensbestemmelser skal efter ministeriets opfattelse generelt ses på baggrund af, at der på visse områder gør sig en særlig samfundsmæssig interesse gældende i henseende til, at en værksudnyttelse efter loven skal kunne ske uden ophavsmændenes samtykke. En suspension af en tvangslicens bør derfor kun kunne ske efter en judicial kontrol af, at betingelserne for en sådan suspension er til stede.

Ministeriet har overvejet, om den af udvalget foreslåede ordning bør omfatte alle lovens tvangslicensbestemmelser, eller om den bør begrænses til enkelte af disse bestemmelser. Resultatet er, at ministeriet finder det rigtigst kun at gennemføre den af Ophavsretsudvalget foreslåede ordning på områder, hvor der er tale om en kontinuerlig værksudnyttelse, dvs. ved samtidig og uændret viderespredning af værker i

kabelanlæg og anvendelse af lydoptagelser i radio og fjernsyn mv.

For så vidt angår de øvrige tvangslicensbestemmelser – fx fremstilling af lydbøger i medfør af lovforslagets § 17, stk. 2, eller brug af værker i undervisningsantologier efter lovforslagets § 18, stk. 1 – ses der efter ministeriets opfattelse ikke at være konstateret et tilstrækkeligt behov for at gennemføre en ordning, der indebærer, at en tvangslicens ved dom konverteres til en eneret.

I overensstemmelse hermed foreslås det i § 47, stk. 3, at såfremt brugeren af et værk i henhold til tvangslicensbestemmelserne i lovforslagets §§ 35 og 68 ikke betaler det vederlag, der er fastsat ved parternes aftale eller ved Ophavsretslicensnævnets afgørelse, kan det ved dom fastslås, at den pågældende værksudnyttelse kun kan foretages med ophavsmandens samtykke, indtil betaling sker.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke nogen regulering af betalingsfrister og frister. Sådanne spørgsmål må afgøres på grundlag af parternes aftale, Ophavsretslicensnævnets kendelse o.lign. Når betaling ikke har fundet sted efter sidste rettidige betalingsfrist, bør der efter omstændighederne kunne afsiges dom om ændring af tvangslicensen til en eneret. Retsvirkningen af en dom, som suspenderer en tvangslicens, vil efter forslaget til stk. 3 ophøre, når brugeren betaler det skyldige vederlag.

Til § 48

Til stk. 1

Forslaget til stk. 1 om Ophavsretslicensnævnets kompetence i sager om samtidig og uændret viderespredning i kabelanlæg af værker, der udsendes i radio eller fjernsyn, svarer til § 54, stk. 2, i den gældende lov, således som bestemmelsen blev affattet ved lov nr. 1103 af 21. december 1994.

Til stk. 2 og 3

Forslagene til stk. 2 og 3 er nye. Bestemmelserne vedrører radiofoniernes såkaldte signalrettigheder efter lovforslagets § 69 i forhold til de i lovforslagets § 13, stk. 1, 2. led, og § 17, stk. 3, foreslåede aftalelicenser om optagelse af radio- og tv-udsendelser til brug henholdsvis inden for undervisningsvirksomhed og til brug for syns- og hørehandicappede.

Ophavsretsudvalgets flertal har i betænkning nr. 1197/1990 foreslået, at radiofoniernes på linie med ophavsmændene og udøvende kunstnere mv. skal være omfattet af de aftalelicenser, der vedrører brug af radio- og tv-udsendelser. Dette ville indebære, at når en bruger havde indgået en aftale med en organisation, som omfatter en væsentlig del af danske ra-